

Τεχνολογικό
Πανεπιστήμιο
Κύπρου

Σχολή Επιστημών
Υγείας

Πτυχιακή εργασία

**(HMI) ΑΥΘΟΡΜΗΤΟΣ ΛΟΓΟΣ ΣΕ ΕΛΛΗΝΟΦΩΝΑ
ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΡΕΟΥΣΑ ΑΦΑΣΙΑ: ΑΝΑΛΥΣΗ ΛΑΘΩΝ**

ΑΝΔΡΙΑΝΑ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

Λεμεσός, Μάιος 2022

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΥΠΡΟΥ
ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Πτυχιακή εργασία
(ΗΜΙ) ΑΥΘΟΡΜΗΤΟΣ ΛΟΓΟΣ ΣΕ ΕΛΛΗΝΟΦΩΝΑ ΑΤΟΜΑ ΜΕ
ΡΕΟΥΣΑ ΑΦΑΣΙΑ: ΑΝΑΛΥΣΗ ΛΑΘΩΝ
της
Ανδριάνας Χριστοδούλου

Επιβλέπων Καθηγητής
Δρ. Βαλάντης Φυνδάνης

Λεμεσός, Μάιος 2021

Πνευματικά δικαιώματα

Copyright © Ανδριάννα Χριστοδούλου, 2022

Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος. All rights reserved.

Η έγκριση της πτυχιακής εργασίας από το Τμήμα Επιστημών Αποκατάστασης του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου δεν υποδηλώνει απαραίτητως και αποδοχή των απόψεων του συγγραφέα εκ μέρους του Τμήματος.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά τον επιβλέποντα καθηγητή μου Δρ. Βαλάντη Φυνδάνη για την ευκαιρία που μου έδωσε να ασχοληθώ με ένα πολύ ωραίο και ενδιαφέρον θέμα. Επίσης θα ήθελα Δρ. Φυνδάνη να σας ευχαριστήσω για τον ενδιαφέρον, την εμπιστοσύνη, την στήριξη και για την άριστη βοήθεια που μου προσφέρατε, όλο αυτό το διάστημα για να έχω το καλύτερο αποτέλεσμα της έρευνας μου. Ακόμη, θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά την οικογένεια μου και τους φίλους μου για την αγάπη και την στήριξη που μου έδωσαν όλα αυτά τα χρόνια των σπουδών μου. Είμαι πολύ ευγνώμων και σας ευχαριστώ μέσα από την ψυχή μου που σας έχω δίπλα μου, σε κάθε νέο μου ξεκίνημα, σε κάθε μικρό και μεγάλο βήμα μου.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Εισαγωγή: Η αφασία αποτελεί την απώλεια ή την εξασθένηση της γλώσσας που προκαλείται από εγκεφαλική βλάβη (Berthier, 2005). Η αφασία είναι μια γλωσσική διαταραχή που μπορεί να έχει βαθιές αρνητικές επιπτώσεις στην ποιότητα ζωής. Τις περισσότερες φορές οφείλεται σε εγκεφαλικό επεισόδιο του αριστερού ημισφαιρίου, αλλά μπορεί επίσης να προκληθεί από άλλους τύπους βλάβης, όπως τραύμα ή νευροεκφυλιστική νόσο όπου επηρεάζουν το γλωσσικό δίκτυο του εγκεφάλου. (Fridriksson & Julius, 2021). Η αφασία Wernicke (WA) και η αφασία Broca (BA) έχουν πολλές προκλήσεις στην εκτέλεση γλωσσικών εργασιών. Σε κάθε τύπο αφασίας, ο εγκέφαλος και η λειτουργία της γλώσσας είναι μερικώς διαφορετικοί (Azad, 2020). Σύμφωνα με τον Azad (2020), αναφέρονται μερικά κρίσιμα ελλείματα ομιλίας των ασθενών με ρέουσα αφασία (αφασία τύπου Wernicke), όπου εντοπίζεται η αδυναμία τους να αναγνωρίσουν την αναφορική σημασία των λέξεων, πιο συγκεκριμένα των αφηρημένων, παράξενων ή φωνηματικά περίεργων λέξεων.

Σκοπός: Η μεταγραφή και η ανάλυση (ημι)αυθόρμητου λόγου ελληνόφωνων ατόμων με ρέουσα, καθώς και υγιών ομιλητών της Κοινής Νεοελληνικής Γλώσσας.

Μεθοδολογία: Επιλέχθηκε δείγμα από έξι συμμετέχοντες. Αναλυτικότερα, επιλέχθηκαν τρεις συμμετέχοντες με ρέουσα αφασία και τρεις υγιείς. Όλα τα άτομα που έλαβαν μέρος στην έρευνα ήταν φυσική ομιλητές της Κοινής Νεοελληνικής Γλώσσας. Οι υγιείς συμμετέχοντες αποτελούσαν την ομάδα ελέγχου, που αντιστοιχεί στην πειραματική ομάδα των συμμετεχόντων με ρέουσα αφασία. Ο Δρ. Βαλάντης Φυνδάνης και μία λογοθεραπεύτρια αξιολόγησαν και διάγνωσαν τους ασθενείς με αφασία. Όσον αφορά την συλλογή των δεδομένων για την διεξαγωγή της έρευνας, πραγματοποιήθηκαν τρεις διαφορετικοί μέθοδοι λήψης δείγματος αφηγηματικού λόγου. Αρχικά, όλοι οι συμμετέχοντες της έρευνας (άτομα με αφασία και υγιή άτομα) καλέστηκαν να περιγράψουν την εικόνα Κλοπής Μπισκότου (Cookie Theft), από την σταθμισμένη δοκιμασία της ΔΕΒΑ (Μεσσήνης, Παναγέα, Καστελλάκης & Παπαθανασόπουλος, 2013). Στη συνέχεια, οι συμμετέχοντες κλήθηκαν να απαντήσουν σε ερωτήσεις μέσω συνέντευξης, όπου οι ερωτήσεις ήταν συγκεκριμένες και γίνονταν από ον εξεταστή. Κατά την μεταγραφή των εκφωνημάτων έγινε ο διαχωρισμός τους σε γραμματικές και αντιγραμματικές προτάσεις.

Αποτελέσματα: Με βάση τα αποτελέσματα της πειραματικής ομάδας και της ομάδας ελέγχου φάνηκε να υπάρχει μία μεγάλη διαφορά ανάμεσα στο σύνολο των λαθών τους. Συγκεκριμένα, η πειραματική ομάδα σημείωσε συνολικά 207 λάθη, ενώ η ομάδα ελέγχου συγκέντρωσε συνολικά 94 λάθη. Τα περισσότερα λάθη σε όλους τους συμμετέχοντες και των δύο ομάδων αποτέλεσαν τα λεξικά λάθη. Όμως, υπήρξε μεγάλη διαφορά όσον αφορά τον αριθμό των λαθών ανάμεσα στις δύο ομάδες.

Συμπεράσματα: Τα άτομα με ρέουσα αφασία και τα υγιή άτομα, κατά τον αφηγηματικό τους λόγο, παρουσιάζουν κυρίως χαρακτηριστικά φωνολογικής και σημασιολογικής παραφασίας. Επίσης τα φωνολογικά λάθη δεν μπορούν να παραληφθούν από τον λόγο των ατόμων με ρέουσα αφασία. Οι ασθενείς με ρέουσα αφασία συχνά παρουσιάζουν κυρίως παραλείψεις φωνημάτων και συλλαβών και ακολούθως ποικίλες αντικαταστάσεις φωνημάτων.

Λέξεις κλειδιά: αφασία, ρέουσα αφασία, μη ρέουσα αφασία, (ημι)αυθόρμητος λόγος, αντιγραμματικές προτάσεις, είδη λαθών αφασίας, Κοινή Νεοελληνική Γλώσσα.

ABSTRACT

Introduction: Aphasia is the loss or weakening of the tongue caused by brain damage (Berthier, 2005). Aphasia is a language disorder that can have a detrimental effect on the quality of life. It is most often due to a stroke of the left hemisphere, but can also be caused by other types of damage, such as trauma or neurodegenerative disease which they affect the lingual network of the brain. (Fridriksson & Julius, 2021). Wernicke aphasia (WA) and Broca aphasia (BA) have many challenges in performing language tasks. In each type of aphasia, the brain and the function of the tongue are partially different (Azad, 2020). According to Azad (2020), some critical speech deficits of patients with fluent aphasia (Wernicke type aphasia) are reported, where their inability to recognize the referential meaning of words, more specifically of abstract, strange, or more vocal words, is identified.

Purpose: The transcription and analysis connected speech of Greek-speaking people with fluent aphasia, as well as healthy speakers of the Common Modern Greek Language.

Methodology: A sample of six participants was selected. More specifically, three participants with flowing aphasia and three healthy ones were selected. All the people who took part in the research were natural speakers of the Common Modern Greek Language. Healthy participants were the control group, corresponding to the experimental group of participants with flowing aphasia. Dr. Valantis Findanis and a speech therapist evaluated and diagnosed patients with aphasia. Regarding the collection of data for conducting the research, three different ways of sampling narrative speech were performed. Initially, all participants in the study (people with aphasia and healthy people) were asked to describe the image of Cookie Theft, from the weighted test of DEVA (Messini, Panagea, Kastellakis & Papathanassopoulos, 2013). Participants were then asked to answer questions through an interview, where the questions were specific and asked by the examiner. During the transcription of the speeches, they were separated into grammatical and anti-grammatical sentences.

Results: Based on the results of the experimental group and the control group, there seemed to be a significant difference between their total errors. Specifically, the experimental group recorded a total of 207 errors, while the control group collected a total of 94 errors. Most errors in all participants of both groups were dictionary errors. However, there was a big difference in the number of errors between the two groups.

Conclusions: People with fluent aphasia and healthy people, according to their narrative speech, show mainly phonological and semantic paraphrase features. Also, phonological errors can not occur in the speech of people with fluent aphasia. Patients with flowing aphasia often experience especially omissions of phonemes and syllables, followed by a variety of phoneme replacements.

Keywords: aphasia, fluent aphasia, non-fluent aphasia, (semi) ,connected speech, anti-grammatical sentences, types of aphasia errors, Common Modern Greek Language.